

5. Передбачена відповідальність за не проходження ідентифікації у вигляді зупинення виплати пенсії та інших соціальних виплат.

Звертає увагу, що перелічені обмеження прав і свобод внутрішньо переміщених осіб встановлені підзаконними нормативно-правовими актами, а саме Постановами Кабінету Міністрів України, в той час як статті 3, 22 Конституції України [4] закріплюють, що права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані.

В свою чергу право громадян на соціальний захист закріплюється статтею 46 Конституції України [4] і включає в себе право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом.

Висновок. Проголошення та декларування в Конституції України рівності людини і громадянина поклало на нашу державу відповідальність щодо втілення зазначеного принципу в реальні суспільно-правові відносини, розбудови дієвого механізму забезпечення рівності прав і свобод людини і громадянина. Натомість, сьогодні чинним законодавством встановлені обмеження прав і свобод внутрішньо переміщених осіб при виплаті пенсій та соціальних виплат, що встановлює нерівність останніх з іншими особами, що отримують пенсію та соціальні виплати на території України.

Список бібліографічних посилань

1. Тимчасовий порядок фінансування бюджетних установ, здійснення соціальних виплат населенню та надання фінансової підтримки окремим підприємствам і організаціям Донецької та Луганської областей : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 07.11.2014 № 595. *Урядовий кур'єр*. 2014. № 209.

2. Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам : постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2014 № 637. *Урядовий кур'єр*. 2014. № 220.

3. Порядок оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 509. *Офіційний вісник України*. 2014. № 81. Ст. 2296.

4. Конституція України : закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

Одержано 26.03.2019

УДК 342.9:615.07

ОЛЬГА БОРИСІВНА МИКИТЕНКО,

здобувач вищої освіти

Університету економіки, права та інформаційних технологій «КРОК»;

БОРИС ЄВГЕНОВИЧ ЛУК'ЯНЧИКОВ,

кандидат юридичних наук, доцент,

старший викладач відділу підготовки прокурорів з процесуального керівництва

та криміналістичного забезпечення досудового розслідування

Інституту спеціальної підготовки Національної академії прокуратури України (м. Київ);

 <https://orcid.org/0000-0002-4761-5980>

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УКРАЇНІ

Майже щодня інтернет-сторінки інформують нас про страшні автомобільні аварії пов'язані із летальними випадками, основними причинами яких є перевищення дозволеної швидкості, а також керування транспортними засобами у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння.

Так, за даними Департаменту патрульної поліції України за 2018 рік зареєстровано 150120 дорожньо-транспортних пригод (далі – ДТП), що на 7,6 % менше ніж у 2017 році. З загальної кількості ДТП, із потерпілими сталося 24294 **випадків, що знов таки менше на 10,7 %, ніж у 2017 році**. Загалом, у 2018 році у автомобільних аваріях загинуло 3 350 та травмовано 30 884 осіб, що в свою чергу також менше ніж у 2017 році [1].

Зрозуміло, що таке положення в сфері дорожнього руху не задовольняє а ні керівництво країни, а ні пересічних громадян. Саме тому, вирішення даної проблеми є пріоритетним завданням правоохоронців.

Основними причинами ДТП із тяжкими наслідками є перевищення швидкісного ліміту та керування транспортними засобами у нетверезому стані, саме тому, з 1 січня швидкість у населених пунктах України обмежена 50 кілометрами на годину [2].

Контроль за дотриманням правил дорожнього руху здійснюється працівниками патрульної поліції України відповідно до чинного законодавства та за допомогою різноманітних технічних засобів (алкотестери, вимірювачі швидкості). На сьогодні, патрульна поліція при виконанні своїх обов'язків щодо дотримання громадянами правил дорожнього руху керується нормами Кодексу України про адміністративні правопорушення; Законом України «Про Національну поліцію»; «Про дорожній рух»; «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними», постановою Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2008 року № 1103 «Про затвердження Порядку направлення водіїв транспортних засобів для проведення огляду з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, і проведення такого огляду», та Інструкцією про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції (далі – Інструкція), яка затверджена спільним наказом МОЗ України та МВС України від 09.11.2015 № 1452/735 [3]. Але, реалії сьогодення свідчать про те, що сучасна законодавча база потребує істотних змін та удосконалень.

Для боротьби із перевищенням швидкісного ліміту керівництво НПУ запроваджує в експлуатацію сучасний багатофункціональний американський пристрій «TruCam» [4], (та інші комплекси створені на його основі «Гарпун-К», «Відеоконтроль-Рубіж»), який відповідно до ст. 251 КУпАП має функції фото-, відеофіксації правопорушень і відповідно до ст. 9 Закону «Про метрологію та метрологічну діяльність» пройшов державну метрологічну атестацію як тип вимірювальних засобів [5], а також що даний прилад пройшов перевірку і відповідно до постанови КМУ № 94 від 13 січня 2016 р. внесений до реєстру засобів вимірювальної техніки [6].

З метою покращення процедури виявлення водіїв, які перебувають у стані сп'яніння за кермом та унеможливлення запідозрених водіїв уникнути перевірки на стан сп'яніння на місці його затримання, що поки ще можливо завдяки діючому законодавству (ст. 266 КУпАП та пункт 7 першого розділу Інструкції), пропонуємо запровадити зміни у чинне законодавство.

А саме, у ст. 266 КУпАП передбачити обов'язковий огляд водія на стан сп'яніння з використанням спеціальних технічних засобів поліцейським у присутності двох свідків на місці зупинки або затримання. Тобто, позбавити особу можливості відмовитися від проходження тестування безпосередньо на місці зупинки. У разі незгоди із результатом експрес-тесту особа буде мати право пройти освідування у відповідному закладі охорони здоров'я. Аналогічні зміни необхідно внести у 6 та 7 пункти Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції.

Висновок. Вважаємо, що запропоновані зміни сприятимуть поліпшенню обстановки на дорогах нашої країни взагалі, і зокрема роботі Національної патрульної поліції саме в галузі контролю дорожнього руху та зменшенню дорожньо-транспортних пригод.

Список бібліографічних посилань

1. Статистика ДТП в Україні за період з 01.01.2018 по 31.12.2018 // Патрульна поліція України : офіц. сайт. URL: <http://patrol.police.gov.ua/wp-content/uploads/2019/01/DTP-12-2018.xls> (дата звернення: 20.03.2019).
2. Нові ПДР в Україні: чому справи йдуть погано // OBOZREVATEL : сайт. URL: <https://www.obozrevatel.com/ukr/society/novi-pdr-v-ukraini-chomu-spravi-jdut-pogano.htm> (дата звернення: 20.03.2019).
3. Про затвердження Інструкції про виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції : наказ МВС України, МОЗ України від 09.11.2015 № 1452/735 // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1413-15> (дата звернення: 20.03.2019).
4. Не гони: полиция начала контролировать скорость движения на дорогах // AUTORIA : сайт. URL: https://auto.ria.com/news/autolaw/239138/ne-goni-policiya-nachala-kontrolirovat-skorost-dvizheniya-na-dorogak.html?utm_source=mail_664&utm_medium=rassilka_news&utm_campaign=evening_news (дата звернення: 20.03.2019).

5. Про метрологію та метрологічну діяльність : закон України від 05.06.2014 № 1314-VII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1314-18> (дата звернення: 20.03.2019).

6. Про затвердження Технічного регламенту законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки : Постанова Кабінету Міністрів України від 13.01.2016 № 94 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94-2016-p> (дата звернення: 20.03.2019).

Одержано 26.03.2019

УДК [351.74:340.134](477)

ПАВЛО МИКОЛАЙОВИЧ МІТРУХОВ,

кандидат юридичних наук,

викладач кафедри оперативно-розшукової діяльності та розкриття злочинів

факультету № 2 Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2752-6873>

ВИРІШЕННЯ ОКРЕМИХ ЗАКОНОДАВЧИХ ПРОБЛЕМ У ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Аналіз діючого законодавства свідчить, що діяльність Національної поліції України (далі – НПУ), ще не в повній мірі відповідає вимогам часу, має низку проблем, що потребують негайного вирішення.

Серед сучасних науковців проблеми національного законодавства були розглянуті у роботах І. В. Бондаря [1], В. А. Глуховері [2], Д. Ю. Кондратова [1] та ін. Однак їх роботи мають деякі прогалини, вивченню яких будуть присвячені ці тези.

У своїй діяльності поліція керується Конституцією України (далі – КУ), міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, Законом України (далі – ЗУ) «Про Національну поліцію» та іншими законами України, актами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, а також, виданими відповідно до них, актами Міністерства внутрішніх справ України, іншими нормативно-правовими актами [3].

Згідно зі ст. 31 КУ кожному громадянину гарантується таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції. Винятки можуть бути встановлені лише судом у випадках, передбачених законом, з метою запобігти злочинів чи з'ясувати істину під час розслідування кримінальної справи, якщо іншими способами одержати інформацію неможливо [4].

Тобто, положення ст. 31 Основного Закону України передбачають розслідування кримінальної справи, а новим законодавством (Кримінальним процесуальним кодексом України (далі – КПК України)) це не передбачено [5]. Отже, у зв'язку з тим, що в Україні визнається і діє принцип верховенства права, а саме: «Конституція України має найвищу юридичну силу, а закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй», то і керуватися слід саме ст. 31 КУ [4].

Не вирішеними на сьогодні залишаються і норми ЗУ «Про оперативно-розшукову діяльність», що не відповідають ст. 31 КУ. Так, ч. 14 ст. 9 ЗУ «Про оперативно-розшукову діяльність» передбачає, що оперативно-розшукові заходи, пов'язані з тимчасовим обмеженням прав людини, проводяться з метою запобігання тяжким або особливо тяжким злочинам, їх виявлення та припинення, розшуку осіб, які ухиляються від відбування кримінального покарання або безвісти зникли, захисту життя, здоров'я, житла і майна працівників суду і правоохоронних органів та осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, припинення розвідувально-підривної діяльності проти України [6].

Також ч. 5 ст. 9 ЗУ «Про оперативно-розшукову діяльність» зазначає, що під час здійснення оперативно-розшукової діяльності не допускається порушення прав і свобод людини та юридичних осіб. Окремі обмеження цих прав і свобод мають винятковий і тимчасовий характер і можуть застосовуватись лише за рішенням слідчого судді з метою виявлення, попередження чи припинення тяжкого або особливо тяжкого злочину та у випадках, передбачених законодавством України, з метою захисту прав і свобод інших осіб, безпеки суспільства [6].